

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ**

SOSYAL BİLGİLER

**DENEME TG-9
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

1. B Soruda bazı özellikleri verilen Akad kralı Naramsin'dir. Mezopotamya uygarlıklarının genel olarak "rahip- kral" anlayışını benimsemelerinin aksine Naramsin'in "tanrı - kral" anlayışını benimsemesi dikkat çekicidir.

2. E Soruda verilen buluntuların incelenmesinde öncülerdeki bütün yardımcı bilimler kullanılır. Çünkü eski paralar için meskûkât (nümizmatik), bütün buluntular için arkeoloji ve buluntuların yaşı için de kimya (c-14) bilimlerine başvurulabilir.

3. D Haristan Savaşı'nda Türğişler Emevilere karşı yenilmişlerdir.

4. A "Yarlıg" hükümdar emri demektir. Seçeneklerde verilen diğer kavramların anlamları şöyledir;

- Törün; düğün yemeği
- Kaling; başlık parası
- Kang; baba
- Yumuş; çeyiz

5. B Tahkim Antlaşması'nın konusu; Siffin Savaşı'ndan sonra yeni bir halifenin seçilmesidir. Buna göre iki taraf da birer hakem belirleyecek, hakemler Kur'anı esas alarak karar vereceklerdi.

6. C Soruda sözü edilen Emevi Halifesi Ömer bin Abdülaziz'dir. Bu dönemde Emevilerin takip ettiği halktan kopuk siyasete son verilmiş, mevali politikasından vazgeçilmiştir. Hatta Hz. Ali taraftarları ile daha barışçıl bir zeminde anlaşmaya çalışmıştır.

7. C Belh Savaşı Gazneliler ile Karahanlı Devleti arasında yaşanan bir savaştır. Savaş 1008 yılında Karahanlıların kesin yenilgisi ile sonuçlanmıştır.

8. E Nizamiye Medreseleri Alparslan Dönemi'nde Bağdat'ta kurulmuş, ancak kısa bir süre içinde Nişabur, Taberistan, Huzistan'da da şubeleri açılmıştır. Öncüllerde verilenler Nizamiye Medreselerinin amaçları arasındadır. Bu medreselerin en önemli hedeflerinden biri de bilim insanı yetiştirmektir.

9. A I. Murat Dönemi'nde ilk eyalet "Rumeli Beylerbeyliği" adı ile kurulmuştur. Başına da Lala Şahin Paşa atanmıştır.

10. D Saliyeneli (yıllıklı) eyaletler başkente uzak yerlerdir.

11. B Soruda verilen sözlerle müsadere uygulamasına son veren padişah II. Mahmut'tur. Müsadere klasik çağdan beri kullanılan bir sistemdir. Bu sistemde temel amaç devletin merkezi otoritesini güçlendirmektir. Müsadere II. Mahmut'tan sonra da bir süre devam etmiş, Tanzimat Fermanı'nda kaldırılması vurgusu yeniden yapılmıştır.

12. D "Hükümetin kurulması ve görevden alınması yetkisi Mebusan Meclisine aittir" şeklindeki madde yanlıştır. Çünkü 1876 yılında ilan edilen Kanunuesasi 'ye göre hükümetin kurulması ve görevden alınması yetkisi padişaha aittir.

Not: 1876 Kanunuesasi 'de meclis değil, padişah öne çıkmaktadır.

13. A 1521 yılında İmparator Şarlken, Martin Luther'i düşüncelerinden vazgeçmesi için Worms kuruluna çağırır. Ancak Luther kurula gitmeyi reddeder. Bunun üzerine ilan edilen "Worms Fermanı" ile ülke genelinde Luthercilik (Protestanlık) yasaklanır.

14. A Eksla Şapel Antlaşması ile 1740 – 1748 yılları arasında devam eden Avusturya Veraset savaşları sona ermiştir. Bu savaşlar VI. Şarl'dan sonra Avusturya tahtına kızı Maria Theresia'nın geçmesi ile başlamıştır. Bu süreçte birçok Avrupa ülkesi Avusturya'dan toprak talep etmeye başlamıştır.

15. D Refet Bele, 19 Mayıs 1919 tarihinde Mustafa Kemal ile birlikte Samsun'a çıkan heyetin içindeydi.

16. B Atatürk'ün 9 Ağustos 1928 tarihli "Sarayburnu Söylevi", 1 Kasım 1928 tarihinde gerçekleşen harf devrimini tetiklemiştir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

- 17. C** “Üretim araçlarının devlet elinde olması gerektiğini savunur” ilkesi Atatürk’ün devletçilik anlayışı ile örtüşmez. Atatürk devletçiliği ılımlıdır. Buna göre III. öncülde verilen ilke sosyalist devletçilik anlayışında söz konusudur.
- 18. E** “Haliç Konferansı” Irak sınırı (Musul) ile ilgili olarak toplanmıştır. Ancak İngiltere’nin uzlaşmaz tavrı nedeniyle görüşmeler sonuçsuz kalmıştır. Bu konferansta Türkiye’yi Fethi Okyar temsil etmiştir.
- 19. E** Yumuşama Dönemi’nin 1960 ile başladığı kabul edilmektedir. Buna göre öncüllerde verilen sorunlar 1960 ve sonrasındaki dönemde Türkiye’nin dış politikasında etkili konulardır. FIR hattı ve Kıbrıs sorunu günümüzde de zaman zaman Türkiye ile Yunanistan arasında sorun olmaya devam etmektedir.
- 20. B** Mekik Diplomasisi İsrail – Filistin sorununun çözümü ile ilgilidir. ABD Dışişleri Bakanı’nın İsrail başkenti Tel Aviv ile Arap başkentleri arasında sürekli diplomatik ziyaretler yapmasından dolayı bu adla anılmıştır.
- 21. D** Hürriyet Misakı: 1947 yılında Demokrat Parti tarafından ilan edilmiştir. DP Hürriyet Misakı ile Türkiye’de siyasal hayatın demokratikleşmesi talebinde bulunmuştur.
- 22. B** Osmanlı Devleti’nde fethedilen bir bölgedeki gelirlerin ve vergilerin tespiti için yapılan sayıma “tahrir” adı verilir. Bu sayım sonunda elde edilen veriler Nişancı kontrolünde “tahrir defterleri”ne kaydedilmiştir. Bir tahrir defteri, dönemin sosyal, askeri ve ekonomik yapısı hakkında bilgi verebilir.
- 23. A** İstanbul Hükümeti, Nuri (Killigil) Paşa’nın komutanlığında, Azerbaycan Türkleri ve Kuzey Kafkasya Cumhuriyeti vatandaşı Dağıstanlı gönüllülerden oluşan bir Kafkas İslam Ordusu kurdu. Harbiye Nazırı Enver Paşa, Nuri Bey’e Ferik (Tümgeneral) rütbesi vererek Kafkas İslam Ordusu’nun komutanlığına getirdi. Kafkas İslam Ordusu’yla Bolşevik ve Ermeni Taşnak birlikleri arasında önemli muharebeler yaşandı. Bakü şehrini Türklere vermek istemeyen Bolşevik, Taşnak ve İngiliz birlikleri direnişe başladı. Ama 15 Eylül 1918’de, Kafkas İslam Ordusu Halil (Kut) Paşa komutasında Bakü’ye girdi.
- 24. A** Mustafa Kemal, Çanakkale Savaşı’nda gösterdiği başarılarından dolayı “payitahtı (başkenti) kurtaran adam” olarak anılmıştır.
- 25. B** Soruda verilen eserlerden Mir’atül Memalik Seydi Ali Reis’in Çağatayca mensur ve manzum şekilde yazdığı eserdir.
- 26. E** Permafrost topraklar donmuş topraklardır. Arktik ve Antarktik bölgelerde görülür. Buna göre V numara ile gösterilen Grönland çevresinde bu tip topraklara rastlanır.
- 27. E** Soruda verilen ülkelerin tümü başlangıç meridyeni üzerinde yer almaktadır.
- 28. D** Sakarya, Çukurova, Selçuk ve Bafra ovaları yeşil ile Konya ovası 100 metre civarında olduğu için sarı ile gösterilmektedir.
- 29. E** Çin’de bulunan Yangtze nehri Büyük Okyanus’a dökülürken diğerleri Atlas Okyanusu’na dökülmektedir.
- 30. E** Rüzgardan;
• Yüksek basınçtan alçak basınca doğru esmesi
• Kuzey yarım kürede sağa, Güney yarım kürede sola sapması
• Boğazlar ve dağların uzanışı yine rüzgarın yönünün belirlenmesinde etkili olan faktörlerdir.
Soruda verilenlerin tümü etkili olmuştur.
- 31. B** Soruda özellikleri verilen yer katmanı Sima’dır.
- 32. D** Yapı platosu, korniş, mesa, büt yapay yapılarda oluşurken, kuesta ise monoklinal yapılarda (bir yöne eğimli) oluşmaktadır.
- 33. D** Haritada IV numara ile gösterilen Amasya, Tokat çevresi Kuzey Anadolu fayı üzerinde bulunduğu için tektonik deprem riski oldukça yüksektir.
- 34. A** Soruda verilen ülkelerde km²’ye
Bahreyn’de → 1,756
Kanada’da → 3,2
Norveç’te → 12,3
Cezayir’de → 13,8
Arjantin’de → 13,9 kişi düşmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

35. C Türkiye’de sırasıyla yayılış alanı en fazla olan ağaçlar; Meşe, kızılçam, karaçam, kayın ve sarıçamdır. Ihlamurun yayılışı daha sınırlıdır.
36. D Malatya, Iğdır, Mersin, Elazığ önemli kayısı üretim merkezleri iken, Bilecik’in böyle bir özelliği bulunmamaktadır.
37. D Türkiye elektrik üretiminde
Kömür → %36
Rüzgar → %7
Doğalgaz → %18
Hidro → %30 paya sahiptir.
Güneş → %3 lük paya sahiptir.
38. D Edirne’de yerşekilleri düz ve sade olduğu için kış turizmi gelişmemiştir.
39. B Soruda verilen illerden Ardahan ve Bitlis Doğu Anadolu Kalkınma Projesi’nde yer almaktadır. Şırnak GAP’ta, Gümüşhane ise DOKAP’ta yer almaktadır.
40. B Hawaii Adaları haritada II numara ile gösterilen Büyük Okyanus’ta bulunmaktadır.
41. A Higrofit (nemcil) bitkilere soruda verilen Kayın ağacı örnek gösterilmektedir.
42. D Soruda verilenler Okyanusya Avustralya’da bulunmaktadır.
43. C Erzincan’da bulunan Tercan ovası KAF üzerinde diğerleri DAF üzerinde bulunmaktadır.
44. D Hotamış Sazlığı Konya Kapalı Havzası’nda yer alırken diğerleri taralı alanda bulunmaktadır.
45. D Türkiye’nin ilk tabiat anıtı Düzce Samandere Şelalesi’dir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

46. B Soru kökünde verilen görüşler Farabi’ye aittir. Farabi soruda verilen görüşlerini “El Medinetül Fazıla” adlı eserinde ortaya koymuştur. Farabi aynı eserde Platon gibi ideal bir devletin ortaya çıkması için gerekli unsurları açıklamaya çalışmıştır.
47. D Pareto, “tarih bir aristokratlar mezarlığıdır” ifadesi ile D seçeneğinde belirtilen “elit – yönetici tabakanın zamanla değişeceği” durumunu vurgulamıştır. Pareto’nun “elit dolaşımı” teorisi birçok siyaset bilimci tarafından farklı şekillerde de ifade edilmiştir. Örneğin Mosca elit kavramı yerine “yönetici sınıf” ifadesini tercih etmiştir. Bu teori esasen elit – yönetici sınıfa girmenin yeteneğe bağlı olmasına dayanmaktadır. Böylece sürekli değişim gerçekleşecektir.
48. B F. Hegel 1770 – 1831 yılları arasında yaşamış Alman filozoftur. II. öncülde verilen düşünce liberal devlet anlayışını yansıtmaktadır. Hegel devletin liberallerin düşündüğü gibi zayıf bir yapıda olmasını eleştirmiştir.
49. A Agonistik demokrasi modeli, en yalın ifade ile “farklılıkların tanınması” olarak tanımlanabilir. Buna göre açık uçlu, sonu olmayan iktidar ilişkileri, bölünmeleri hiçbir zaman ortadan kalkmayacaktır. Kimlik ve fark ilişkisine dayalı bir siyaset ilişkisini ifade eder. Çekişmeci ve radikal demokrasi olarak da bilinir.
50. C Duverger XX. yüzyılda yaşamış Fransız filozoftur. Elit / seçkin tabanlı ve Kitle / halk tabanlı olmak üzere iki parti tipolojisi ortaya atmıştır. C seçeneğinde verilen özellik “elit / seçkin partilerin” özelliklerinden biridir. Çünkü kitle / halk tabanlı partiler üye sayılarını önemserler.
51. B Soruda hakkında bilgiler verilen bilim insanı Farabi’dir. Batı’da Alfarabius, Abunazar gibi isimlerle tanınan Farabi’nin asıl adı Muhammed’dir. Kazakistan’da bulunan Farab şehrinde doğduğu için “el-Farabi” olarak anılmıştır. Muallimi Sani (ikinci öğretmen) adı ile anılmıştır.
52. A Soruda tanımlanan sözleşme Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’dir. Bu sözleşme, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ile küresel anlamda insan haklarını koruma altına almayı hedeflemektedir. Türkiye 1987 yılından AİHM’e bireysel başvuru hakkını tanımıştır.
53. A Soruda verilen tanımlamada antropolojinin “bütüncülük” ilkesi vurgulanmıştır.

54. D Franz Boas; (1858-1942) modern antropolojinin kurucusu ve antropolojideki bütüncü yaklaşımı kişiliğinde barındıran öncü bilim insanıdır. Hem kültürel görecelik fikrinin babası hem de alan araştırmasına ilişkin ilk modern deneyimlerin sahibi olması bakımından Boas, antropolojinin gelişimindeki en önemli kişilerden biridir.

Bronislaw Malinowski (1884- 1942): 20. Yüzyılın önemli antropologlarından. Trobriand Adalarında yaptığı ünlü alan araştırmaları ve aynı adlı kitabı ile tanınmaktadır.

Kurt Lewin (1890 – 1947) Amerikalı ruh bilimcidir. Tıp ve felsefe eğitimi almıştır.

55. E Tüberküloz aşısı 20. Yüzyılda bulunmuştur.

56. E Sosyal bilgiler tanımlarında geçen ana ifadeler şunlardır;

- Etkili vatandaş yetiştirme
- Kültürleme
- Çocuğa görelik
- Yöntem
- Zaman
- Alan ve ders boyutu

57. B Soruda “kültürel görecelik” tanımlanmıştır.

Kültürel gecikme; toplumların kültürel değişme sürecine gösterdikleri tepkinin hızını ifade eder.

Kültürel yayılma; belirli bir kültür çevresinde ortaya çıkan bir durum veya öğenin farklı kültür çevrelerine yayılmasıdır.

Kültürleşme; Birbirinden farklı iki kültürün çeşitli şekillerde temas etmesiyle alışveriş içine girmeleri, bu alışveriş sonucunda birbirinden alıp verdikleri öğelerin giderek birbirine karışması ve kökenlerinin bilinemez hale gelmesiyle ortaya çıkan bir süreçtir.

Başat kültür; bir toplumda hakim olan kültüre denir.

58. A Soruda verilen bilgiler Jean François Champollion'a aittir. XIX. yüzyılda yaşamıştır.

59. B Soruda “endogami” kelimesi tanımlanmıştır.

- Egzogami; dış evlilik
- Drahoma; kadının ailesinin erkek tarafına bir tür düğün hediyesi olarak para veya mülk vermesi
- Levirat; kocası ölen kadının kocasının erkek kardeşi ile evlenmesidir.
- Öjeni; ırk ıslahı anlamına gelen bir uygulamadır.

60. C Soruda verilen tanımlamalar Aristo'ya aittir. Soruda verilen tanımın dışında Aristo, “politeia'nın bozulmuş halini demokrasi, aristokrasinin bozulmuş halini ise oligarşi” olarak tanımlamıştır.

61. A 2018'de yayımlanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda sekiz anahtar yetkinlik sıralanmıştır. Soruda verilen açıklama “anadilde iletişim” yetkinliği kapsamındadır.

62. C 2018'de yayımlanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan beceriler arasında “estetik kaygısı taşıma” yoktur. Aynı programda “estetik”, değerler başlığı altında verilmiştir.

63. E 2018'de yayımlanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'na göre öncüllerde verilenler, sosyal bilgiler dersi programlarının uygulanması sırasında dikkat edilecek hususlar arasındadır.

64. E “Yenilikçilik” aynı programın Bilim, Teknoloji ve Toplum başlıklı öğrenme alanında 4. Sınıf öğrencilerine verilmesi planlanan bir beceridir.

65. E Dersinde harita kullanmak isteyen bir öğretmen, verimliliği artırmak için öncelikle haritaların üzerindeki standart sembollerin ne anlama geldiği, renklerin neleri temsil ettiği ve en önemlisi de harita ölçeklerinin ne anlama geldiğini anlatması gerekir.

66. A Soruda KWL tekniği kullanılmıştır. Bu yöntemde okuma sırasında etkin düşünme modeli olarak düşünülmüştür

K - Know (Ne biliyorum)

W - Want (Ne bilmek istiyorum)

L - Learned (Ne öğrendim)

67. D “Çeteleme aracı”, bir ilgi ölçeği değildir. Gözlenecek davranışlardan kaçır tane bulunduğunu belirlemek amacıyla kullanılan ölçme aracıdır. Gözlenecek davranışlar listelenir ve her davranış için bir işaret konur.

Kader ilgi alanları tercih envanteri; hoşlandıklarınız ve hoşlanmadıklarınız çerçevesinde ilgi alanlarınızı tespit etmek için hazırlanmıştır. İlgili alanınızı belirlemek, bu ilgi alanınıza uygun meslek veya meslekler seçmenizi ve bu mesleklerdeki çalışmalarınızda başarılı olmanızı sağlayacağı gibi geleceğe ait daha bilinçli planlar yapmanıza da yardımcı olacaktır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

68. A Soruda "tarihsel empati"nin tanımı yapılmıştır.

69. E Soruda verilen öncüller öğrencilerin tarihsel zaman kavramının öğretilmesinde kullanılan etkinliklerdir. Bunların dışında yerel tarih, misafir konuşmacılar, hikayeler de kullanılabilir.

70. C Soruda verilen dönem " gelenek öncesi dönem"dir. Bu dönemde ceza ve itaat eğilimi, araçsal ilişkiler eğilimi gibi evreler mevcuttur.

Geleneksel düzeyde; topluma ve düzene bir sadakat söz konusudur, kanun ve düzen eğilimi burada dikkati çekmektedir

Gelenek ötesi düzey; evrensel olarak geçerliliği olan değerlerin ve ahlak kurallarının benimsendiği düzeydir.

71. D Soruda verilen öğrenme alanındaki konu "pembe ev terliği" ayakkabısına daha uygundur. Bu ayakkabı sıcaklığı duyarlılığı, sevgiyi ifade eder. Korumayı, acımayı, insanların duygu ve düşüncelerine karşı duyarlı olmayı öne çıkarır.

Lacivert Resmi ayakkabı; rutin işler ve resmiyet

Gri spor ayakkabı; bunu giyen kişiler gizli gizli dolaşır, dinler, inceleme yapar.

Turuncu lastik çizme; tehlike ve aciliyet

Kahverengi yürüyüş ayakkabısı; toprağı zemini, pratikliği, esnekliği simgeler.

Mor binici çizmesi; yetkiyi çağırıştırır, liderlik ve hakimiyeti öne çıkarır.

72. A Soruda verilen durum brifing uygundur. Çünkü bu teknikte, öğrenciler hazırladıkları konunun detayları ile ilgili diğer öğrencileri bilgilendirirler.

Münazarada bir konunun zıt yönlerini tartışan iki grup vardır.

Kollegyum soru soran öğrenci grubu ve cevap veren uzman grubu vardır.

Seminer; Bireylerin akademik çalışmaları hakkında bilgi vermek için düzenlediği toplantıdır. Brifing daha kısa bilgiler vermek şeklindedir. Seminer daha üst düzey beceri gerektiren bir tekniktir.

Konferans; uzman kişilerin uzmanlık alanları ile ilgili dinleyicilere aktardığı konuşmalardır.

73. B Soruda bahsedilen öğretim tekniği mikro öğretimdir. Bu uygulamada en önemli noktalardan biri örnek ders anlatımının görüntülü kayıt edilmesini sağlamaktır. Bu kayıtlar incelendikten sonra uygulayıcıya dönüt verilecektir.

74. E J. Novak tarafından geliştirilen kavram haritaları anlamlı öğrenmeyi sağlama, kavramlar arasındaki bağlantıları gösterme ve kavram yanılıklarını ortaya çıkarmak için etkili bir yöntemdir.

Öncüllerde verilenler, kavram haritalarının amaçları arasındadır.

75. C Soruda verilen örnek "olgusal bilgi" aşamasına denk gelmektedir. Bu aşamada öğrenci bir disiplin ya da derse ait en temel bilgileri öğrenir.

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratayinlari.com